

BULLETIN NEZÁVISLÉHO MÍROVÉHO SDRUŽENÍ
INICIATIVY ZA DEMILITARIZACI SPOLEČNOSTI
č. 4 - listopad 1988

Prohlášení NMS k 28. říjnu 1988	str. 2
Otevřený dopis NMS předsednictvu vlády ČSSR a MV	3
Dopis NMS Československému mírovému výboru	4
NMS poslancům PS ČSSR	6
Dopis rozesílaný "neznámou osobou" jako prohlášení NMS	7
Sdělení VONS č. 829 - Luboš Vydra ve vazbě	8
Setkání aktivistů NMS 22.10.1988	9
Sdělení VONS č. 828 - Tomáš Dvořák ve vazbě	10
Sdělení VONS č. 837 - Hana Marvanová ve vazbě	11
Sdělení VONS č. 834 - Stanislav Pitaš ve vazbě	11
28. a 29. října 1988	12
Tomáš Tvaroch stíhan za přečin proti veřejnému pořádku	13
Sobota 26.11.1988	14
Mimo Prahu	14

Solidarita s perzekuovanými aktivisty NMS

- Podpisová akce 15
- Hladovka 16
- Telegram z USA 16

Zahraniční kontakty

- Setkání s mírovými aktivisty Bundeswehru 17

Akce NMS

- Pomoc lesům v Jizerských horách 18

Oznámení

- Jak psát do vězení 18

Reakce, články, dopisy

- Marie Marvanová: Redakci Večerní Prahy (zkráceno) 19
- Miloš Zeman: Mír je jiná prostředek - k čemu? 21
- Dopis, který neměl být odeslán 22
- Vánoce postižených dětí v ústavu ve Slatiňanech 25

Uzávěrka tohoto čísla: 28.11.1988
Upozornění na to, že některé texty mohou být otištěny bez vědomí autora a jejich obsah nemusí vždy vyjadřovat názor redakce

VONS - Výbor na obranu nespravedlivě stíhaných

Redakční rada: Jana Petrová, Křovická 411, 518, 01 Dobruška
Miloš Zeman, Dolákova 531, 181 00 Praha 8
Radek Zeman, Bělohorská 136, 169 00 Praha 6

Motto:

Kdo zdvihne první ruku k ráně,
přiznává, že mu došly ideje.
Roosevelt

Prohlášení Nezávislého mírového sdružení k 28. říjnu 1988

Jestliže si připomínáme 70 let od vzniku Československa, nejde nám ani tak o to vzpomínat, jak tomu bylo před 70 lety a jak vypadalo Československo za 1. republiky. Máme na mysli především to, jak bude naše země vypadat v budoucnu.

Je všeobecně známo, že situace v Československu po 70 letech jeho existence je po všech stránkách (ekonomika, politika, ekologie, kultura, morálka atd.) kritická a vyhlídky jsou ještě horší. Těch, kteří jsou s tím nespokojeni, je v naší zemi naprostá většina. Nyní již nejde o to přesvědčovat lidi, že je něco v nepořádku. To vidí sami a připouštějí to i představitelé státu. V současné době jde o to, co se s tím dá dělat.

Jako aktivisté Nezávislého mírového sdružení - iniciativy za demilitarizaci společnosti se chceme vyjadřovat k tomu, co se kolem nás ve světě i uvnitř naší společnosti děje a co by se mělo změnit. Chápeme totiž tzv. mírovou problematiku v širších souvislostech jako úsilí o vytvoření podmínek skutečného míru, který představuje nejen stav bez hrozby válek, ale zároveň svobodný a důstojný život. Obracíme se se svými názory a návrhy nejen na státní orgány, ale především na všechny občany. Chceme hovořit s lidmi a s tímto úmyslem se chceme zúčastňovat diskusních setkání na Václavském náměstí od 15 do 17 hodin každou poslední sobotu v měsíci, na která je zván každý, kdo cítí stejně jako my potřebnost otevřené a veřejné diskuse. Máme za to, že zvláště v současné době je potřebné dát lidem skutečnou možnost projevit své mínění. Zdá se, že situace se v posledních letech přece jen změnila a že už ve společnosti není tolik apatie a lhostejnosti. Přibývá lidí, kteří chtějí otevřeně hovořit. Politický systém v Československu je však nedemokratický a v podstatě to neumožňuje. Na jedné straně je formálně zaručena svoboda projevu a na druhé straně jsou za kritické projevy, které jsou odlišné od oficiální linie, občané perzekuováni. Tato praxe je nemoudrá a velmi krátkozraká. Není možné se dovolávat neustále zájmů lidu a nedat přitom slovo lidem.

Vedoucí představitelé státu dávají jasně najevo, že nestojí o žádnou skutečně kritickou a spontánní aktivitu. My si však uvědomujeme svou odpovědnost za budoucnost, a ať chceme nebo nechceme, to, jak bude příští Československo vypadat, se nás bytostně dotýká. Proto si slovo budeme a musíme brát sami!

V Praze dne 25. října 1988

Za Nezávislé mírové sdružení:

Hana Marvanová, Vrchlického 96, Praha 5, 150 00
Jiří Pavlíček, sídliště Pivovar 2888, Mělník, 276 01
Jana Petrová, Křovická 411, Dobruška, 518 01

Toto prohlášení zasíláme Federálnímu shromáždění, vládě
ČSSR, generálnímu tajemníkovi ÚV KSČ a ČTK

x x x

Otevřený dopis Nezávislého mírového sdružení - iniciativy
za demilitarizaci společnosti Předsednictvu vlády ČSSR a
ministru vnitra

Předsednictvo vlády ČSSR
Nábř. kpt. Jaroše 4
Praha 1

Ministr vnitra
Obránců míru 85
Praha 7

28. října tohoto roku se na Václavském a později Sta-
roměstském náměstí na výzvu 5 nezávislých občanských ini-
ciativ sešlo několik tisíc československých občanů u pří-
ležitosti 70 let od založení samostatného Československa,
aby pokojnou manifestací vyjádřili svou souználost s de-
mokratickou tradicí a historií této země.

Všeobecně známá reakce represivních složek státní moci
nemá v uplynulých dvaceti letech nedemokratického života
naší společnosti obdoby.

Jména iniciativy usilující o mírové vztahy mezi ob-
čany, mezi občany a vládou a zeměmi celého světa, vyzývá-
me při této příležitosti československé státní představi-
tele:

- aby propustili všechny dosud vězněné aktivisty, z NMS
to jsou Hana Marvanová, Tomáš Dvořák, Lubomír Vydra a
Stanislav Pitaš;
- aby ihned ukončili následné represe probíhající
v těchto dnech v souvislosti s 28. říjnem;
- a konečně, aby si uvědomili, že nemohou-li této spo-
lečnosti nabídnout nic jiného, než represe připomína-
jící svým rozsahem a podobou občanskou válku, pak mu-
sí uvolnit své místo jiným, progresivně a demokratic-
ky smýšlejícím lidem.

Za Nezávislé mírové sdružení - iniciativu za demilitariza-
ci společnosti:

Jana Petrová

Tomáš Tvaroch

Radek Zeman

V Praze dne 11.11.1988

x x x

Dopis NMS Československého mírovému výboru

Od: Nezávislé mírové sdružení -
iniciativa za demilitarizaci
společnosti

Pro: Československý
mírový výbor

Vážení pánové a paní!

Rádi bychom navázali na předchozí jednání s Vámi, které proběhlo dne 14. května loňského roku. O tomto jednání jsme informovali čtenáře našeho nezávislého Bulletinu v jeho prvním čísle květnového vydání, ve které jsme bohužel nemohli zveřejnit žádnou konkrétní dohodu o vzájemné spolupráci. Jistě Vám budeme velmi vděčni, že k jedné shodě došlo pouze v nezávazném přísloví, že se budeme vzájemně informovat o své činnosti a také se Vám rádi vyvíjíme další možnosti spolupráce. Obecně bylo tehdy připuštěno, že v lecčems naše sdružení není až příliš ideologické neopast. Myslíme si, že činnost a odlišnost ideologické orientace by byl vůči našemu sdružení určující předpoklad jeho vyhraněnosti v tomto směru, ne proto, že se skládá z dobrovolných občanských aktivit a jejich členství není podmíněno žádnou politickou či národnou příslušností. Rozdíl v názorech na potřeby mírové hnutí v naší zemi nepohou tedy apriorně vyplývat z rozdílných teoretických politických postojů, ale jen z rozdílných a rozdílně kompromisních postojů k aktuálním problémům demilitarizace společnosti. Od těchto aktuálních problémů bychom rádi a politicko-taktických důvodů oddělit takové zásadní věci, jakými jsou otázky přítomnosti voják světových velmocí v jiných zemích, vytváření podmínek pro ostré až ostrohojné občanské konflikty v těchto zemích, a tedy přímo importovanou militarizací jejich společností. Objektivně a jen s kritickým zaujetím musíme konstatovat, že kdyby se podobná neprozíravost projevila i v postojích současných vedoucích představitelů USA a SSSR, nebylo by v odhodlanosti procesu ve světě dosaženo takových výsledků jako v posledních letech.

Vždy uvítáme diskusi s těmito i jinými názorovými rozdíly, protože naše sdružení je odhodláno působit v těchto otázkách zcela nezávisle, tak jak se to stává běžným už i v celém okolí naší země, tedy v poslední době i v zemích okolních spojených ve vojensko-politickou sňazku Varšavské smlouvy. Nejde nám však o pouhou konfrontaci, proto nepodmiňujeme naši spolupráci vznikem takové diskuse, a to v zájmu uplatnitelnosti té, mírového hnutí v mezinárodní spolupráci za světový mír. Jistě víte, že lidovost a nezávislost občanských mírových aktivit je pro mírové hnutí v ostatních zemích státní záležitostí, je normou pro efektivní mezinárodní spolupráci a nepodmiňuje žádným způsobem v zájmu mezinárodní sňazky. Určité sdružení našich stanovisek a touze realitě tak, abychom došli k více shodným postojům, by tedy mohlo předejít budoucím dilematům v naší spolupráci, protože diskuse o některých našich postojích s dynamikou mezinárodního vývoje jsou již dnes nepřehléd-

nutelné. To však ponecháváme v úvaze Vašeho výboru.

Jsmo přesvědčení, že společných témat a možností spolupráce, a to zejména ve vnitřní problematice čs. společnosti, je i tak dost. Připouštíme, že někdy až příliš repressivní náhledy sdruženi ze strany oficiálních státních orgánů Vás nutí znepokojit auto-mitocou jak ve Vašich stanoviscích k naší činnosti, tak v tiskových vo kterých byste byli a to a naši stovně spolupracovat. Za zdůrazňujeme, že jakékoli nezbytné či konspirativní kontakty nemají žádný smysl, protože jde o vše veřejnou a také o váhu a autoritu čs. národního míti ve světě. Podstatné jsou ty postoje které budete Vy i Vy zastávat společně i odděleně, a které budou v souladu s našimi veřejnými po zásadách míru, celosvětového odzbrojení a tím i spravedlivější společností bez náhodného násilnických podstat.

Navrhujeme proto další setkání našich zástupců a navrhuje také tato konkrétní témata jednání:

1. Vzájemná informovanost a společný postup v mírových a demilitarizačních iniciativách ve světě a v ČSSR.
2. Právo občane odpráti službu v armádě a důvodu svědomí, jako uplatnění v ČSSR.
3. Zřízení náhradní civilní služby v ČSSR obdobně jako v NDR a MLP.
4. Zřízení vojenské základní služby (v ČSSR).
5. Působení na státní a státní orgány a sdělovací prostředky proti militarizaci ve výchově občanstva a proti zneužívání ideologií k militarizaci společnosti v podmínkách čs. společnosti a využitím pravidelných zkušeností.
6. Působení v ČSSR na veřejnou kontrolu poměří v armádě v zájmu výchovy mládeže k odpovědné a tvární i pracovní iniciativě.
7. Odborná právní výbor při navrhování zákonných změn ve smyslu výše uvedených bodů a národní právní světa v čs. veřejnosti.

Očekáváme Vaši odpověď na naše pozvání buď písemně na kterukoliv z uvedených adres našich členů, nebo osobním kontaktem Vašeho zástupce k dojednání podrobností setkání, které navrhujeme uskotočnit do 20. 10. 1988 ve Vámi nabídnutém či jinak dohodnutém termínu. Protože jistě předpokládáte, že z naší strany je možné určit místo setkání pouze v soukromí, žádáme Vás o zvláštní vřelosti tohoto řešení pro Vás, zvláště uvítáme každou Vaši ochotu místo setkání zajistit. Nebude-li ve Vašich možnostech, budete ihned po potvrzení našeho pozvání o místě setkání vyrozuměni.

Těšíme se na Vaši odpověď a zároveň i nadále věříme, že v našem upřímném a nepostupující vztahu je jediná záruka prospěšnosti mírových a míru společenských situací a nás.

Jiří Pavlíček
Miloš Želazo

V Praze 7. 10. 1988

Jiří Pavlíček
Jáchym Kubík

Zdeněk Tydrek
Miloš Želazo

Tomáš Dvořák

Poslancům Federálního shromáždění Československé socialistické republiky

Dne 29.9.1988 byl potvrzen trest odnětí svobody na 15 měsíců nad Vladanem Kočím, nar. 7.8.1963, violoncellistou Komorní opery v Praze. Tento mladý člověk, otec dítěte, nadějný umělec s vynikajícím pracovním hodnocením, byl odsouzen proto, že odmítl nastoupit základní vojenskou službu. K tomuto činu jej přivedlo jeho náboženské přesvědčení. To mu brání vykonávat vojenskou službu, jejíž nejzazším smyslem je příprava k zabíjení lidí, a přísahat poslušnost rozkazům, které mohou k zabíjení vést.

Vladan Kočí není jediným čs. občanem, pro něhož je výkon vojenské služby otázkou svědomí. Kromě těch, kteří námitky svého svědomí vtělili až v akt občanské neposlušnosti, a byli za to podle zákona odsouzeni, existuje i větší počet těch, kdo se podrobili zákonné povinnosti, avšak s vědomím, že jednají proti svému přesvědčení, nebo ji úspěšně obešli předstíráním či zveličováním své zdravotní nezpůsobilosti.

Domníváme se, že posavadní řešení tohoto problému je neúnosné. Nevidíme žádnou společenskou užitečnost toho, je-li mladý člověk pro to, že chce jednat v souladu se svým svědomím, zbaven svobody a tím i možnosti rozvíjet své vlohy ve prospěch druhých, nebo nucen narušovat svoji mravní integritu.

Ztotožňujeme se se stanoviskem Komise pro lidská práva OSN (rezoluce z 5.3.1987), která se usnesla, že "odepření vojenské služby z důvodů svědomí má být považováno za legitimní výkon práva na svobodu myšlení, svědomí a vyznání, které je uznáno Všeobecnou deklarací lidských práv a Mezinárodním paktem o občanských a politických právech". Tatož rezoluce "doporučuje státům, kde je zavedena povinná vojenská služba, aby uvažovaly o zřízení rozličných forem náhradní služby, přičemž mají vzít v úvahu zkušenosti jiných států v této věci a zdržet se trestání odpíračů vězení".

Obracíme se proto na poslance FS ČSSR, aby urychleně přistoupili k legalizaci odepření povinné vojenské služby a ke zřízení společensky prospěšných forem náhradní služby v civilním sektoru.

Zkušenosti jiných států, mezi něž patří i Polská lidová republika, které umožňují občanům službu v civilním sektoru náhradou za službu vojenskou, potvrzují, že toto opatření nesnižuje obranyschopnost těchto zemí a je společensky užitečné.

V zavedení náhradní vojenské služby vidíme krok, kterým stát potvrzuje úctu k svědomí a morálním zásadám jednotlivce, což je nezbytnou podmínkou demokratického rozvoje společnosti.

Za správnost podpisů ručí NMS:

Ondřej Černý, Filipova 2019, Praha 4 - Chodov, 149 00
Alice Svobošová, U libeňského pivovaru 20, Pha 8 - Libeň
Luboš Vydra, Křižíkova 37, Praha 8, 186 00

Co k tomu dodat?

Aktivisté NMS toto "Prohlášení" nikdy nevydali. Uvedená adresa Martina Čecha je nepravdivá, navíc Martin v současné době vykonává ZVS.

Chceme Vás upozornit, že zasílání podvrhů se může opakovat i v budoucnu; není v našich silách tomu zabránit.

Krom toho by si nikdo z aktivistů NMS neměl osobovat právo jakkoli omezovat osobní iniciativu ostatních.

x x x

Sdělení VCNS č. 829 (Luboš Vydra ve vazbě)

Dne 21.10. večer byl na svém pracovišti v kotelně n.p. Metrostav na nám. 14. října v Praze 5 - Smíchově zadržen Lubomír Vydra, nar. 6.7.1946. Usnesením vyšetřovatele VB z Obvodní správy SNB Prahy 5 bylo téhož dne zahájeno trestní stíhání pro přípravu k trestnému činu podněcování podle §§ 7/1 k 164 tr. zákona. Tato příprava spočívá podle usnesení ve zhotovování tiskovin (letáků), vyzývajících k účasti na zakázané manifestaci, svolané na den 28. října na Václavské náměstí v Praze. V usnesení o domovní prohlídce, kterou nařídil vyšetřovatel VB Obvodní správy SNB kpt. Vančura provést jednak v kotelně, v níž Luboš Vydra pracuje, jednak v jeho bytě v Křižíkově ulici č. 37 v Praze 3 - Karlíně, se uvádí, že z této přípravy podněcování je podezřelý právě Luboš Vydra. Není nám znám výsledek prohlídky v kotelně; dopoledne 22.10. byla provedena prohlídka v bytě, kde bylo odnato 42 položek, a to různé písemnosti a korespondence, nezávislé časopisy, Informace o Chartě 77, Vokno, Voknoviny, Jazz-stop, Bulletin NMS, Nový brak, dále časopis Svědectví a svazek letáků, protestujících proti výstavbě vodního díla Gabčíkovo-Nagymaros. Letáky vyzývající k manifestaci nalezeny nebyly.

Protože již uplynula lhůta 2x48 hodin a Luboš Vydra se nevrátil, lze mít za to, že byl dán do vazby.

Trestní stíhání pro přípravu trestného činu podněcování je však zcela nesmyslné. Účast na zakázané manifestaci by mohla být nanejvýš přečinem a stejně tak výzva k účasti na "akci narušující veřejný pořádek" by mohla být stíhána jen jako přečin. (Kdyby ovšem šlo o výzvu k narušení veřejného pořádku, již zmíněné letáky rozhodně nejsou.) Trestného činu podněcování se pak nelze dopustit podněcováním k přečinu, nýbrž jen podněcováním k trestnému činu nebo k neplnění důležité povinnosti, uložené zákonem. Navíc Luboš Vydra se o zákazu manifestace, jako jeden z jejích oznamovatelů, dozvěděl teprve 21.10 v odpoledních hodinách a až do zadržení byl na pracovišti pod kontrolou StB; neměl tedy ani čas cokoliv připravovat.

Uvěznění Luboše Vydry stejně jako pěti dalších nezávislých aktivistů, na něž byla v posledních dnech uvalena vazba, je ryze účelové a jako právní zdůvodnění je i na čs. poměry absurdní.

V Praze 26.10.1988

Pozn. redakce: V průběhu vyšetřování došlo ke zněně. L. Vydra je nyní stíhán podle ustanovení §§ 7/1 k 100, odst. 1 a tr.zák. - příprava k pobuřování.

x x x

Setkání aktivistů NMS dne 22.10.1988

Na sobotu 22.10. jsme se rozhodli uspořádat setkání všech aktivistů NMS. Cílem tohoto setkání bylo vzájemné seznámení, shrnutí desavadní činnosti a hlavně prodiskutování budoucí práce a možnosti vzájemných širších kontaktů.

Byla určena 2 místa srazu: První na 10.00 u pražské ZOO a druhý ve 13,30 hodin na konečné tramvaje v Ďáblicích. Odtud měl autobus odvézt účastníky ke srubovému táboru TJ Lbín u Litoměřic. Na první sraz se dostavilo 18 aktivistů NMS: Jiří Pavlíček, Ondřej Černý, Hana Marvanová, Ruth Šerňová, Alice Svoobodová, Pavel Jégl, Jaroslav Kolafa, Tomáš Selinger, Martin Vlasek, Miša a Leoš Mayerovi, Roman Rákosník (není členem NMS), Roman Šlehofer, Josef Florián, Miloš Zeman, Radek Zeman, Miroslav Jonák, Jan Bakaš. Autobus nás odvezl na místo. Kolon 15. hodiny bylo správcem srubového tábora doručeno usnesení s domovní prohlídkou tohoto objektu, které vydal vyšetřovatel VB kpt. Henyš v souvislosti s tím, že KS SNB, odd. vyšetřování VB Ústí nad Labem zahájilo dne 22.10. trestní stíhání proti neznámému pachateli podle § 160, odst. 1, tr.z. ve věci tr. činu výtržnictví (v severočeské kraji se v posledních dnech objevily ve větším množství závadné tiskoviny). K provedení domovní prohlídky byli určeni: kpt. Henyš, por. Valha, nstrn. Kindl, npor. Beránek, kpt. Andráš, ppor. Hubka. (číslo vyšetř. spisu VV 18/10 - 1988) Kpt. Henyšem jsme byli vyzváni k opuštění srubového tábora a počání vysvětlení. Hned na místě jsme byli legitimováni a zároveň fotografováni a snímáni videokamerou. Přítomně bylo asi 5 příslušníků StB, 25 příslušníků SNB a asi 3 podvoři se psy. Při cestě k autobusu, kterým nás odvezli na OS SNB v Litoměřicích a České Lípě, postávalo v lese asi 30 příslušníků LM ozbrojených samopaly.

8 lidí bylo vyslýcháno v Litoměřicích, 10 v České Lípě. Výsledky byly zaměřeny na existenci letáků vyzývajících k manifestaci dne 28. října v Praze. V souvislosti s tím však byly u všech vyslýchávaných požadovány nezákonné osobní prohlídky, fotografování, otisky prstů a grafologické zkoušky. Někteří byli po výsledku násilně vyvezeni za město.

Na druhý sraz se dostavilo 11 osob: Tomáš Dvořák, Jan Chudomel, Jáchym a Jakub Kaplanovi, Miloš Cihelka, Dominik Tesař, Egon Bondy, Petr Fajfar a další tři, jejichž jména jsme bohužel nestačili zjistit.

Cestou byli u Kralup zastaveni příslušníky SNB, souzení vystoupit z autobusu a odvezení policejní Avii na OS SNB v Kralupích. Výsledky zde probíhaly obdobně.

Znažení této akce je pro nás zkušeností pro budoucí

práci. Ukázalo se, že je v současné době nemožné zorganizovat podobnou akci tak, aby nedošlo k opětovnému znaření. Proto považujeme za konstruktivní pořádat menší srazy v různých oblastech, kde by jednotliví aktivisté mohli (s ohledem na vzdálenosti) osobně spolupracovat. To bylo i hlavní myšlenkou, již jsme se chtěli na znařeném setkání zabývat. Šlo nám o to podniknout založení samostatně pracujících skupin NMS v různých místech, které by mohly být ve vzájemném spojení podle vlastních možností. Celkové propojení a vzájemnou informovanost by pak měl zajišťovat bulletin NMS. Činnost by pak závisela na individualitě aktivistů i vzniklých skupin, byla by naprosto samostatná, vymezená pouze myšlenkami základního prohlášení NMS. Tato činnost by neměla být omezena pouze na psaní dopisů, petic a prohlášení, ale měla by se rozšířit i na různé akce se zaměřením na kulturu, ekologii a mezilidské sblížení. Považujeme za velmi užitečné pořádat různé akce na pomoc přírodě, koncerty, výstavy, akce pro děti, pochody apod. Prostě podnikat i zcela obyčejné věci, které jsou lidem blízké, obecně prospěšné, takové akce, při nichž dochází k osobnímu kontaktu a sblížení mezi lidmi.

Chtěli bychom, aby se všichni aktivisté či skupiny k této věci vyjádřili a něco pro ni podnikali. Příspěvky otiiskneme podle možností v bulletinu.

x x x

Sdělení VONS č. 828 (Tomáš Dvořák ve vazbě)

Dne 22.10. v pozdních večerních hodinách přepadlo asi deset příslušníků StB aktivistu NMS Tomáše Dvořáka před domem, v němž bydlí. Tomáš Dvořák se právě vracel z Kralup nad Vltavou, kde byl zadržován v souvislosti se zásahem StB proti setkání NMS u Litoměřic (viz sdělení č. 827). Příslušníci StB ho násilím dovlekli do bytu a provedli domovní prohlídku. Byly při ní odnаты nejruznější předměty, dvě videokazety, psací stroj a pravděpodobně i několik letáků k manifestaci svolané na 28. říjen. V bytě natáčeli videokamerou. Poté Tomáše Dvořáka odvěkli, přičemž mu zacpávali ústa, aby nemohl křičet. Přesto se mu podařilo upozornit sousedy. Dne 26.10.1988 poskytla Státní bezpečnost matce Tomáše Dvořáka informaci, že se její syn nalézá ve vazbě prokurátora ve věznici MS č. 1 v Praze 6 - Ruzyni. Odmítla však sdělit, z čeho je obviněn.

O předchozím trestním stíhání Tomáše Dvořáka, 23-letého technika, pro trestný čin výtržnictví podle § 202 odst. 1 tr.z., vedené s ním a Hanou Marvanovou pro jejich účast na manifestaci 21. srpna 1988 v Praze, jsme informovali ve sděleních 793 a 807.

Pozn. redakce: V průběhu vyšetřování došlo ke změně. T. Dvořák je nyní stíhán podle ustanovení §§ 7/1 k 100, odst. 1 a tr.zák. - příprava k pobuřování.

x x x

Sdělení VGNS č. 838 (H. Marvanová ve vazbě)

Dne 27.10.1988 byla v bytě Hany Marvanové, Vrchlického 96, Praha 5, provedena domovní prohlídka bez přítomnosti uživatelky bytu a jakéhokoli rodinného příslušníka. StB nechala otevřít byt zámčáčkem. Tímto postupem příslušníci StB hrubě porušili ustanovení tr. řádu o domovní prohlídce. Další domovní prohlídka proběhla téhož dne v jiném bytě, kde je Hana Marvanová rovněž hlášena.

Dne 28.10. v 6.20 hodin vykopali příslušníci StB bez předchozí výzvy dveře pokoje v ubytovně ve Voctářově 8, Praha 8, který užívá Petr Hurtík. Ten nebyl přítomen, v pokoji spali Hana Marvanová a její přítel Zdeněk Bálek, 24-letý operátor výpočetní techniky. Oba byli zadrženi a po jejich odvezení zůstal pokoj nejméně 2 hodiny odemčen. Zdeněk Bálek byl po 48 hodinách propuštěn. Hana Marvanová byla obviněna z trestného činu pobuřování podle § 100, odst. 1 a, b tr.zák., jelikož se měla dopustit čin, že od září do října 1988 připravovala písemnosti, vyvolávající nedůvěru k vedoucí úloze KSČ a oslabující úlohu ozbrojených sil. Byla vzata do vazby, kterou vykonává ve věznici MS v Praze 6 - Ruzyni.

JUDr. Hana Marvanová, nar. 26.11.1962, pracuje jako právnička na OPBH v Praze 2, je svobodná a má malé dítě. Je aktivistka NMS a spoluvydavatelka Bulletinu NMS. V minulých měsících byla s F. Dvořákem trestně stíhána pro účast na manifestaci 21. srpna 1988.

Její matka, paní Marie Marvanová, bydlí nyní ve Vrchlického 96, 150 00 Praha 5.

x x x

Sdělení VGNS č. 834 (Stanislav Pitaš ve vazbě)

Dne 27.10.1988 v 11 hodin byl v České Skalici zadržen Stanislav Pitaš, nar. 12.12.1957, dělník. Příslušníci StB mu zkroutili ruce a v důsledku toho narazil Pitaš hlavou o hlavu jednoho z příslušníků StB a dalšímu zavadil loktem o žebro. Byl proto obviněn z útoku na veřejného činitele podle § 155 odst. I a tr.zák., který předpokládá trest až do tří let odnětí svobody. Věc vyšetřuje vyšetřovatel prokuratury Olšar. Stanislav Pitaš byl vzat do vazby prokurátorem Mervartem. Je ve věznici MS v Kradci Králové.

Stanislav Pitaš, signatář Charty 77, člen NMS a aktivista undergroundu, byl v minulosti mnohokrát za svou činnost a postoje pronásledován a v polovině 80. let byl z politických důvodů vězněn. Jeho uvěznění je dokladem zášti místních orgánů Bezpečnosti vůči němu.

Adresa manželky: Hana Pitašová, 54971 Šonov u Broumova ap. 37.

Pozn. redakce: Stanislav Pitaš byl 24.11.1988 propuštěn z vazby a je nadále vyšetřován na svobodě.

28. a 29. října 1988

Kolem 15. října 1988 vyzvalo 5 nezávislých československých aktivit (Charta 77, Nezávislé mírové sdružení, Demokratické iniciativa, České děti a VONS) k manifestaci na 28. října k 70. výročí založení samostatného Československa na Václavském a Staroměstském náměstí. Již týden před nezávislou manifestací probíhala v našem oficiálním tisku velká propaganda: "občané si přejí klid a nechtějí si nechat šířnými křivky narušovat státní svátek", "Republiku si rozvracet nedáme" apod.

Dva dny před nezávislou manifestací probíhalo v Praze, Brně, Bratislavě a dalších městech hromadné zajišťování desítek aktivních lidí na 48 nebo i 96 hodin. Z NMS, jak je nám známo, byli zadržováni Ruth Šernová, Jáchym a Jakub Kaplanová, Jiří Pavlíček, Stanislav Pitaš a další.

V pátek 28. října se na Václavském náměstí sešlo 5-10 000 občanů a zahájili manifestaci zpěvem Československé hymny. Poté začali příslušníci VB tlampači vyzývat k opuštění Václavského náměstí a ukončení tohoto zakázaného sdružování. Po nepoolebnosti výzvy nastoupily represivní složky MV a začaly tzv. mírnými prostředky vytlačovat lidi z tohoto prostoru. Ulicemi projíždělo mnoho vozů s výhledy děla, pohotovostní jednotky tloukly obučky kohokoliiv - staré lidi, slepce, malé děti i postižené občany, kteří přišli oslavit svátek. Příslušníci SNB používali také psy a do davu házeli granáty se slzným plynem a dýmovnicemi. Kolem 15,30 hod. se obrovský dav přesunul na Staroměstské nám. a než stačily složky MV zareagovat, stačil zde někdo z občanů přečíst prohlášení CH 77 a SPUSA. Poté přejely na náměstí obrněné transportéry, vodní děla a příslušníci SNB začali brutálním způsobem občany vytlačovat do poststranské ulice. Během celého odpoledne probíhalo zatýkání mnoha občanů a jejich odvoz na okrsky VB, odkud byla většina po několika hodinách propuštěna. Celá brutální akce VB a složek MV trvala do 19 hod., kdy byly schované skupinky rozehnány vodou a obučky.

Druhý den, v sobotu 29. října, mělo na Václavském náměstí probíhat členské setkání, kterého se každou poslední sobotu v měsíci účastní aktivisté NMS a České děti spolu s dalšími občany.

Už od ranních hodin bylo Václavské náměstí uzavřeno, v bočních ulicích probíhaly kontroly OP a většina lidí nebyla na náměstí puštěna. U sochy sv. Václava bylo připraveno několik desítek příslušníků StB a VB a v bočních ulicích byla vešná děla, anteny a vojenská auta. Policisté roznášeli schované skupinky občanů (4-5 lidí) a vykazovali je mimo prostor náměstí. Z těchto důvodů nebylo možné diskusní setkání uskutečnit. Uzavření Václavského náměstí trvalo do předních ranních hodin, kdy byly také propuštěny první ze zadržovaných osob.

Z toho všeho je patrné, že represivní složky MV stupňují své zásahy proti občanům, odlišných názorů; je jasné, že i v budoucnu jsou ochotni jakýmkoli prostředky občany zadržovat a zamezit tak konání všech nezávislých akcí.

Tomáš Tvaroch stíhán za přečin proti veřejnému pořádku

Jedním z aktivistů NMS vystaveným perzekuci v souvislosti s oslavou 28. října je i Tomáš Tvaroch (narozený 5.12. 1963). Tomáš Tvaroch byl zadržen při manifestaci na Václavském náměstí poté, kdy rozdával texty podpisové akce NMS na zavedení náhradní služby, hovořil o iniciativách NMS a kladl květiny k soše sv. Václava. Po předvedení na místní oddělení VB ve Školské ulici a po výslechu, při kterém odmítl vypovídat, byl propuštěn, načež byl znovu zadržen u vchodu do stanice metra v Jindřišské ulici, kde oddíl příslušníků VB bránil občanům - dvě hodiny po rozeznání manifestace - v přístupu na Václavské náměstí. Hlouček náhodných chodců, který rozpačitě postával v Jindřišské ulici kolem vchodu do metra, byl pro příslušníky VB dostatečným důvodem k útoku "poklusem" od ústí Jindřišské ulice k prodejně Praha-Paris. Tomáš Tvaroch byl při tomto útoku zadržen u sloupu, ke kterému se přitiskl, aby nebyl řadou klusajících příslušníků stržen k zemi. Několik příslušníků VB se k němu vrhlo, začali s ním hrubě cloumat a křičeli, aby jim vydal občanský průkaz. Tomáš Tvaroch reagoval na jejich clounání větou: "Když mě budete bít, nemůžu vám občanku ukázat." To bylo příslušníky VB hodnoceno jako arogantní chování a Tomáš Tvaroch byl znovu předveden na místní oddělení VB ve Školské ulici. Tam mu bylo oznámeno, že je podezřelý z přečinu proti veřejnému pořádku. Poté byl převezen na Městskou správu VB v Koaviktické ulici č. 14, kde strávil necelých pět dní v cele předběžného zadržení. Když večer čtvrtého dne upozorňoval, že vypršela maximální lhůta pro předběžné zadržení, dostalo se mu od službu konajícího příslušníka VB odpovědi, že setrvává ještě další dva dny v soudní vazbě. Před svým propuštěním byl Tomáš Tvaroch seznámen s Návrhem na potrestání za přečin proti veřejnému pořádku, který bude projednáván v hlavním líčení dne 10.11. v 8,45 hod. u Obvodního soudu pro Prahu I. Tomáš Tvaroch držel během svého pobytu v cele předběžného zadržení od 30.10. do 2.11. hladovku, kterou chtěl vyjádřit svou solidaritu se všemi lidmi perzekuovanými v souvislosti s oslavou svátku 70ti let trvání Československé republiky a s diskusním setkáním na Václavském náměstí 29.10. Několik dní po svém propuštění byl Tomáš Tvaroch, který v současné době dokončuje studium na hudební fakultě Akademie muzických umění v Praze v oboru klavír a byl od srpna zaměstnán jako hráč na klávesové nástroje v souboru Linha Singers, vybidnut vedoucím souboru, aby mj. v zájmu další existence souboru a možností jeho zahraničního působení požádal o rozvázání pracovního poměru dohodou.

Sobota 26.11.1988

O poslední listopadové sobotě se sešlo asi sto lidí u sochy sv. Václava v Praze, aby diskutovali o otázkách, které v současné době pálí především mladé lidi.

Tomuto setkání předcházela preventivní akce příslušníků StB, kteří už ve čtvrtek a v pátek předvolali (předvedli) na výslechy množství převážně mladých lidí, a to na území celé republiky. Varovali je před účastí, některým přímo zakázali vstup na Václavské náměstí. V sobotu pak mnoho lidí mělo ostrahu, domácí vězení nebo strávili den na okraji VB. Šlo mimo jiné o pražské aktivisty NMS: Miloš Zeman, Ondřej Černý, Jiří Pavlíček, Jakub Kaplan.

Samotné setkání u sochy sv. Václava proběhlo, resp. neproběhlo: Přesně v 15.00 oddíly SNB vyčistily prostranství kolem sochy a čekaly. Ve chvíli, kdy se na ostrůvku u sochy ocitli aktivisté NMS Jaroslav Kolafa, Jan Chudomel, Jan a Alice Svobodovi se svými dvěma dětmi a s nimi ještě Barbara Veselá a Aleš Valenta (dohromady tedy 6 dospělých a dvě děti!), bezpečnost zasáhla. J. Kolafa a A. Valenta byli odvezeni do přistaveného antonu VB, Jan Chudomel byl do něho odnesen (pasivní rezistence). Byli odvezeni na MO VB Školská (po nich čtyři další) a všichni byli podrobeni výslechu.

Rezumé:

Dohromady 9 zadržovaných, z nich čtyři (Aleš Valenta, Tomáš Honečka a aktivisté NMS Jan Chudomel a Jaroslav Kolafa) jsou podezřelí ze spáchání přečinu proti veřejnému pořádku a dva (Jan Klement a aktivista NMS Tomáš Tvaroch) byli pravděpodobně převezeni do věznice Ruzyně. O jejich dalším osudu zatím nic bližšího nevíme.

Postup příslušníků SNB nás přesvědčil, že se v žádném případě nejednálo o akci zaměřenou proti tzv. nepovolenému shromáždění, ale proti konkrétním jednotlivcům, zvláště aktivistům NMS, kterým je programově znemožňováno využívat práv zaručených jin Ústavou. Bezpečnost tedy zřejmě nemá v úmyslu řídit se platnými zákony a nařízeními, ale šikanovat osoby snažící se najít východisko ze současné všeobecné krize, jíž je i bezpečnost nositelen.

I přes současný stav hojně nadále využívat svých zákonných práv a toto východisko hledat.

x x x

Mimo Prahu

Redakce NMS se postupně dozvídá o represích státních orgánů proti členům NMS i mimo Prahu.

V minulých týdnech probíhaly v Liberci a Šumperku početné výslechy u členů NMS a došlo k protiprávnímu odnímání materiálu o NMS. Také před 26.10.1988 - poslední sobotou v měsíci listopadu, kdy se konalo diskusní setkání na Václavském náměstí, byla nucena většina mimopražských členů podepsat na okraji VB pod pohrůžkou trestního stíhání pro přečin podle § 6, písm. a zákona čis. 150/69 Sb., že nepoje-

dou 26.11. do Prahy.

Je pravděpodobné, že tato praxe probíhá i na jiných místech republiky. Žádáme Vás, abyste o jakýchkoli represích co nejdříve informovali.

SOLIDARITA S PERZEKUOVANÝMI AKTIVISTY NMS

Podpisová archa

Ministr vnitra
Obránců míru 85, 170 00 Praha 7

Ministr spravedlnosti
Vyšehradská 13, 120 00 Praha 2

Předsednictvo vlády ČSSR
Nábřeží kpt. Šarocha 4, 110 00 Praha 1

V průběhu oslav 70. výročí založení samostatného Československa byli zatčeni, vzati do vazby a obviněni podle § 100, odst. 1 písm. a, b tr.zák. (trest ocnosti svobody od 6 měsíců do 3 let) tři aktivisté Nezávislého mírového sdružení - iniciativy za demilitarizaci společnosti - Hana Marvanová (1962), Tomáš Dvořák (1965) a Lubomír Vydra (1946).

Smrtková podstata jejich trestního činu údajně spočívá v přípravě písemností, vyvolávajících nedůvěru k vedoucí úloze KSČ a ohrožování systému ozbrojených sil, a to vše od září do října 1968.

Jejich obvinění považujeme za vykonstruované se snahou tyto občany a celé Nezávislé mírové sdružení - iniciativu za demilitarizaci společnosti zdiskreditovat před širokou veřejností.

Proto požadujeme jejich okamžité propuštění, zrušení trestního stíhání a zastavení jakýchkoli dalších útoků proti těmto občanům a celému Nezávislému mírovému sdružení.

Podpisové archy s úvodním textem je možné jednotlivě zasílat na výše uvedené adresy.

Jméno:

Povelání:

Podpis:

x x x

Hlavočka

Generální prokuratura ČSSR
Ministerstvu vnitra ČSSR
Ministerstvu spravedlnosti ČSSR

V poslední době jsou byli svědky rozsáhlé protiprávní akce Státní bezpečnosti zaměřené proti mnoha zastáncům lidských práv v Československu.

Proti některým z nich bylo úředně vzneseno absurdní obvinění. Deset nezávislých aktivistů je doposud ve vazbě. To všechno se má řešit poté, co předseda prezidia Nejvyššího soudu ČSSR Horbačov přislíbil propuštění všech svědčících politických vězňů do konce letošního roku.

Nadále nadále přibližet k tomu, jak totalitní noc režimu, který u nás po čtyřicet let vládnul, neustále krutým způsobem stíhá soběměně svobodomyšlný projev nesouhlasu. Považujeme za nepřijatelné, aby byl tímto způsobem znemožňován nezbytný proces demokratizace společnosti.

Prote na protesty proti této policejní zvůli vyhlašujeme každýmvornu jednodenní hladovku a plni rozhořčení žádáme, aby byla přestala používat stalinových praktik. Okamžitě propustte na svobodu aktivisty hnutí za lidská práva Petra Cibulku, Petra Dvořáka, Ivana Jirouse, Františka Líznu, Hanu Marvanovou, Slavka Popelnu, Dušana Skála, Jiřího Tichého a Luboše Váru.

Hladovku organizuje Jiří Štencel, Vítězná 582, 784 C1 Litovel. Své podpisy, které budou současně chápány jako přínášející k hladovce, radějižte, prosím, doporučeně na tuto adresu. Datum Vaší hladovky Vám bude obratem sděleno.

x x x

Telegram z USA

Generální tajemník Miloš Jakeš
Praha Hrad
Československo

8.11.1988

My, skupiny aktivistů na život, ekologii a lidská práva jsme hluboce šokováni a ohroženi posledními represivními opatřeními proti československým aktivistům za lidská práva. Konstatujeme, že byly provedeny prohledávky v mnoha domácnostech, bylo zabaveno mnoho materiálu a došlo i k různým jiným formám šikany. Zvláště jsme znepokojeni zatýkáním a vážnými obviněními vnesenými proti nejméně 10 aktivistům, kteří mohou být odsouzeni až na 5 let vězení. Uvěznění jsou také aktivisté BLM, aktivisté spojení s nezávislým tiskem, s nezávislými církevními skupinami a lidé spojení s manifestem Hnutí za občanskou svobodu.

Nadávavě žádáme, aby uvězněni aktivisté byli okamžitě propuštěni, zrušena obvinění proti nim a zastaveno šikano-

AKCE NMS

Pomoc lesům v Jizerských horách

Pomoc lesům v Jizerských horách

Ekologie je od mírové práce neodlučitelná; vždyť zdravé životní prostředí je také jednou z podmínek plného a důstojného života. Kromě toho jde o záležitost vskutku nadnárodní - ekologické problémy neznají hranic a pomoc přivodě se neodráží jen v kraji, kde je vykonávána. Je to tedy jeden z prostředků, který napomáhá sblížení a posiluje důvěru mezi národy.

Pro to je třeba ovšem něco dělat.

Na podnět liberických aktivistů NMS jsme se rozhodli zapojit do záchrany Jizerských hor a sobotu 5.11.88 jsme věnovali pomoci lesům v okolí Černé Nisy u Liberce. Šlo se nás čtrnáct - Martin a Martina Vlasákové, Míša a Leoš Mayerovi, Roman Rákosník, Miroslav Kycelt, Richard Polák, Rosislav Dankanič, Vladimír Malena, Jan Tichý, Tomáš Hellmich, Jan Chudomel, Tomáš Selinger a Alice Svobodová. Vyčistili jsme a upravili 2 ha vykáčeného lesa a postavili plot pro budoucí lesní školku.

Přestože s námi pracovali i lidé, kteří se k Prohlášení NMS nepřihlásili, rozhodli jsme se poslat vydělané peníze rodinám tří vězněných aktivistů NMS - JUDr. Hany Marvanové, Tomáše Dvořáka a Luboše Vydry.

Pro nesporné výhody a kladný dopad podobných aktivit vyzýváme všechny, kterým nejsou lhostejné podmínky a způsob našeho života, aby přispěli k zlepšování celkové situace v naší zemi.

Redakce NMS přivítá informace o všech Vašich aktivitách.

OZNÁMENÍ

Jak psát do vězení

Jak psát do vězení

Nezávislé mírové sdružení se obrací ke všem svým aktivistům s naléhavou výzvou, aby jakýmkoliv způsobem vyjádřili svou solidaritu s nespravedlivě vězněnými JUDr. Hanou Marvanovou, Lubošem Vydrrou a Tomášem Dvořákem. Jakákoliv pozitivní veřejná akce, činnost či projev - brigáda na záchranu přírody, uspořádání výstavy nebo koncertu, manifestace atd. - spojená s veřejným vyhlášením, že dotyční tímto způsobem vyjadřují svou solidaritu s nespravedlivě vězněnými, může sloužit tomuto účelu. O svých počínech a eventuálních obtížích s nimi spojených podávejte informace na naše adresy.

Haně Marvanové, Luboši Vydrovi a Tomáši Dvořákovi je

možné psát na adresu: poštovní úřad 614/03, 161 02 Praha 6 - Ruzyň. Na obálku je nutné uvést datum narození adresáta (Hana Marvanová 26.11.1962, Luboš Vydra 6.7.1945, Tomáš Dvořák 3.7.1965). Do záhlaví dopisního papíru je třeba na levou stranu uvést opět datum narození adresáta, jeho jméno a adresu, na pravou stranu napsat "přítel" a své jméno a adresu. Pohlednice je možné zasílat bez uvedení adresy odesílatele. Dopisy vězněným jsou nejen povzbuzením pro naše přátele, ale představují i určitý tlak na vyšetřovatele, kteří je cenzurují. Proto pište vězněným často a vyjadřujte v dopisu svůj nesouhlas s nespravedlivým trestním stíháním. Vybidněte i své přátele k tomu, aby poslali dopis nespravedlivě vězněným JUDr. Haně Marvanové, Luboši Vydrovi a Tomáši Dvořákovi.

(Adresy nejbližších rodinných příslušníků: Marie Marvanová, Spytihněvova 12, Praha 2; Soňa Vydrová, Křížíkova 37, Praha 8; za Tomáše Dvořáka přebírá kontakt Petr Uhl, Anglická 8, Praha 2.)

REAKCE, ČLÁNKY, DOPISY

Marie Marvanová redakci Večerní Prahy (zkráceno)

... Žiju v Praze 9 let, a nikdy během té doby jsem neocítila potřebu obrátit se s něčím na vaši redakci. Zněma přinesla pondělí 31.9.t.r., kdy VP přišla s článkem "Rozhodně zlikvidovaná provokace"...

... V souvislosti s událostmi kolem 26.10. t.r. VP pohotově přinesla ecei jako glosu ke dni a v souladu se suggestivním podtitulkem "Odkud se rekrutují?" načrtla jakousi malou galerii "nepřátel socialismu, kteří narušili důstojnost státního svátku..."

... Autor či autoři textu si svůj úkol usnadnili tím, že neuvedli celá jména dotyčných elementů, ale pouze iniciály a rok narození... Zmíněné iniciály mi ve své většině nic neříkají, takže nemohu posoudit, do jaké míry jsou jejich nositelé pravdivě charakterizováni. Avšak vzhledem k tomu, že v jednom případě iniciály ke mně pronikly až nos, s já nestačila žasnout nad tím, co štu, nebo jen logicky brát celý článek mírně řečeno s krajní rezervou. "JUDr. H.M., 1962, tedy Hana Marvanová je totiž moje dcera..."

... skutečnost, že je hlášena na Praze 4, a bydlí na Praze 5, podáváte tak, jako by se za tím mělo skrývat něco senzačního... Dcera je hlášena na P4 čistě formálně, protože někde hlášena být musí, a na P5 bydlí proto, že právě tam jsme před sedmi lety, když jsme neměly kde bydlet, sehnali podnájem. Jde o podnájem nehlášený, protože přihlásit se tam nelze... Podnájem představuje jednu místnost III. kat., nad to místnost přízemí, velmi chladnou a také trávou, takže část dne je třeba svítit, a jediné okno vede

do silně frekventované, prašné ulice. Do této místnosti se vracela dcera s dítětem z porodnice, a v téže místnosti toto dítě oslavilo před nedávnem 4. narozeniny... Máme i úřední potvrzení, že naše bydlení je pro malé dítě nevyhovující (ačto jde o dítě, které ve velice útlém věku mělo závažný zdravotní problém), ale zase se nic nestalo. Vlastně stalo. Mělo by vás třeba zajímat, že už delší dobu běží u tohoto podnětu soudní výpověď, a že nejpozději do konce tohoto roku by měl přijít příkaz k vyklizení bytu...

... Poté začínáte moji dceru diskreditovat společensky a snažíte se z ní udělat člověka, který špatně pracuje ve svém zaměstnání. Nebylo pro mne obtížné rozpoznat, že jste čerpali z posudku, který byl vypracován na počátku září t.r. na žádost StB, jež krátce předtím začala moji dceru sledovat...

... Abyste se snad nedomnívali, že ze mne mluví zaslepená matka, která bude za každou cenu stranit svému dítěti, mohu ocitovat slova bezprostředního nadřízeného mé dcery, který ji pokládá za "vysoce schopnou", a ani jsem neušel pomlouvačný ton, k němuž jste se snížili...

... Je pravda, že v určitém období dcera v práci dost chyběla, ale vždy jen proto, že její syn byl nemocný...

... Fchoršuje mě to tím spíše, že jsem nejeďnou, pokud mi to ovšem můj pracovní úvazek dovoľoval, třeba uprostřed dne střídala dceru v ošetřování nemocného dítěte, jen aby ona mohla jít do práce alespoň na pár hodin... S bezostyšnou drzostí vsugerováváte čtenářské veřejnosti, že moje dcera se o dítě nestarala a že veškerá péče byla na mne. Prý "podle informací z místa bydliště"... Když jste tedy z mé dcery udělali krkavčí matku, a péči o dítě hodili na mne, uzavíráte ten krátký hanopis "JUDr. H.M." přínoc virtuózní dedukcí, že "tento čas však využívala většinou k protistátní činnosti". Tak to je opravdu přespříliš! Moje dcera se ve své společenské aktivitě dovoľávala pouze toho, co zaručuje ústava tohoto státu...

... V čtenářích nutně musel vzniknout dojem, že všichni, o nichž píšete, se účastnili demonstrace v den státního svátku. Já však vím, že moje dcera byla 28.10. již brzy ráno zajištěna, a v současné době se nachází ve vazbě na Ruzyň. Sledován nanejvýš povážlivým, že jsem si potřebné informace o dceři musela obstarat sama, neboť z oficiálních míst se mi dosud nedostalo nejmenší zprávy. Dceřinu vazbu považují za nezákonnou a z humanitního hlediska za odsouzeníhodnou.

Dopis byl zaslán:

Prezidentovi ČSSR, generálnímu tajemníkovi ÚV KSČ, Federálnímu shromáždění, ČTK, Čs. rozhlasu, Čs. televizi (odd. Aktualit), Čs. svazu žen, primátorovi hl. města Prahy, deníku Rudé Právo, sociálnímu odboru NVP a soc. odboru ČMÚ Praha 5.

V Praze 6.11.1988

Marie Marvanová
Spytihněvova 12
Praha 2 Nusle 120 00 t.č.
Vrchlického 96
Praha 5 - Košíře 150 00

Miloš Zeman: Mír je jin prostředkem - k čemu?

Na naši výzvu Čs. mírovému výboru ke konstruktivnímu setkání do 20.10. tohoto roku, doručenou dne 10. října do jejich sídla v Panské ulici č. 7 v Praze 1, nám nedošla žádná odpověď (náš dopis je otištěn na jiném místě). Nepříné odpovědi jsme se ale dočkali na stránkách čs. denního tisku. Rudé Právo hned dvěma články (18.10. a 26.10.) věnuje pozornost vystoupením místopředsedy Čs. mírového výboru Josefa Krejčího. Můžeme se rámcově ztotožnit s těmi místy v obou článcích, na kterých se zdůrazňuje potřeba konstruktivního dialogu a výchovy k míru. Uvítáme i naplnění slibů, že (cit.) "v dynamicky se rozvíjejících mezinárodních stycích bude ČSMV dále usilovat o demokratický a otevřený dialog s národními, mezinárodními i regionálními organizacemi v zájmu lepšího chápání, odbourávání "obrazu nepřítele" a společné akce v boji za mír a odzbrojení."

Čemu ale máme uvěřit, když se týmiž ústy Josefa Krejčího důrazně odmítají (cit.) "pokusy určitých nelegálních skupin zneužít ušlechtilého mírového úsilí k destabilizaci naší společnosti a vyvolávání nepokoje především mezi mládeží"? Přestává být činnost, je-li lidová a sdílaná, je nelegální, také demokratickou a otevřenou? Nebo jakou postavou pojem nelegálnosti spíše znamená na nelegálnost a nezůstává tento podstatný významový posun zatím jediným přínosem ČSMV k demokratickému a otevřenému dialogu ve veřejnosti? Proč vůbec nemá být mládež neklidná a co je to ten klid, po kterém J. Krejčí nepřímo tolik volá? Určitě nemá na mysli apatii či nezájem, nýbrž tím teprve pořádek a disciplínu? A necítá se tím ČSMV sám mimo realitu, ve sféře dohadů a planých tužeb po světovém míru base zbraní, tedy ve fiktivní budoucnosti, pro kterou už tím pádem nemusí nic podstatného udělat krom výzev ke klidu a pořádku?

"Nic, co je důležité pro rozvoj naší společnosti a pro zachování míru na Zemi nemá být tabu. Je třeba se více zapáslzet nad působením veřejnosti ve světových procesech, nebeli ngá tzv. lidovou diplomacií, zabývat se problematikou odstranování obrazu nepřítele, nad významem vojenských doktrin atd." To jsou slova J. Krejčího, ale k tomu současně říká, že jakési skupinky nejsou ochotny se zapojovat do celé šíře mírového hnutí a sledují jen své politické zájmy - k tomu jen, že jeho slova nejpřesněji mluví do vlastních řad. Dále dokonce říká, že žádné mírové hnutí na celém světě ne-usiluje o změnu společenského systému své země. Tentokrát má pravdu, ale proč ten významný důraz na domácí situaci? Hle, jaké "odstranování obrazu nepřítele"!

V kanceláři Čs. mírového výboru visí plakát holandského mírového hnutí IKV s výrazně vytištěným heslem *Wreden is ons weg* (Mír je naše cesta - pozn.aut.). Neboží Holanďané nejspíš nevědí, že v těchto místnostech je pojem *oorty* či *oort* ve smyslu jejich hesla směřitelný za účel světící prostředky. Mír totiž nevzniká v ozářených palácových sálech, kde si vyvolení slavnostně předávají odměny a ceny za libivá slova, plané sliby a loajální politické profery. Mír vzniká v lidech a v jejich způsobilosti skutečně mírově smý-

šlet a jednat. Z čehokoliiv jiného pramení jen žehnání ozbrojené síle, direktivnímu až násilnému řízení společnosti, militarizaci.

Je nám líto, že mírové hnutí v Československu má v ČSMV představitele kabinetní, nelidové politiky. Je nám líto, že odmítá naše návrhy a otevřený dialog s námi. Jsme však přesvědčeni, že tento dialog je nevyhnutelný a že ČSMV dříve či později pochopí, že slova jsou odůvodnitelná jen skutky, protože v nich nedochází k protiřečení. Jsme připraveni učinit vše pro to, aby se takový rovnoprávný dialog uskutečnil a aby čs. mírové hnutí, z něhož jsme se my sami nikdy nevyřazovali, našlo své odpovídající místo a autoritu v mírovém hnutí národů celého světa.

x x x

Dopis, který nesměl být odeslán

Problematika, či spíše problematičnost poměrů, jež panují v ČSLA je všeobecně známa. Vztahy vztahů, které často ani nelze nazývat mezilidské, je natolik špatná, že by se o ní mělo mluvit.

Projevuje se jednak ve vzájemných vztazích vojáků základní služby, ale také ve vztazích vojáků s povolání k vojákům základní služby. Zatím se však mluví spíše o těch prvních "horizontálních" vztazích, o vztazích důstojníků k vojákům se mlčí.

Proto jsme se spolu se skupinou dalších vojáků odcházejících k 28.9.1968 do zálohy, rozhodli k tomuto problému vyjádřit, a to následujícím dopisem. Adresovali jsme jej jednotlivě asi dvaceti důstojníkům z útvaru, u něhož jsme končili základní vojenskou službu a o svém činu jsme minili informovat Ministerstvo národní obrany. Cílem mělo být: za prvé, rozloučit se s vojáky s povolání čestně a bez přetvářky, a tím je přimět k samyšlení; a za druhé uvědomit o problematice oněch "vertikálních" vztahů v naší armádě nejvyšší odpovědná místa. Přestože ministr národní obrany vydal k otázkám "vztahů ve vojenských kolektívech" obsáhlý rozkaz, nebyla v něm o vztazích důstojníků k vojákům ani zmínka!

Vojáci s povolání
VČ 8216 Sered

Soudruhu (hodnost)!

Jsme vojáky právě odcházejícími do zálohy. Dva roky nás s Vámi spojovali vzájemné vztahy a prostřední, které silně poznamenalo naše životy a stalo se nám důležitým domovem. Proto cítíme, že to, co bychom Vám chtěli na rozloučenou říci, nedokážeme učinit stručně a krátce při podání ruky a rozhodli jsme se rozloučit se s Vámi touto cestou.

Vzájemné vztahy mezi námi, vojáky základní služby a Vámi i vojáky s povolání vůbec byly charakter ryze služební, avšak nemůžeme se při této příležitosti nezmínit o vztazích obecnějších a prvořadějších. Máme na mysli ony tolik

diskutované mezilidské vztahy. Služební vztahy totiž nelze chápat odděleně od vztahů mezilidských, neboť tyto jsou vždy zároveň i nositeli vztahů člověka k člověku.

Jsem si vědomi toho, že existence a chod armády, jsou založeny a trvají pouze na základě jednotného řádu a disciplíny, která je pro všechny závazná. Nechceme proto nyní kritizovat ani existenci armády jako takové včetně povinné vojenské služby, ani obsah a smysl vojenských řádů, ale jde nám o věc mnohem jednodušší a mnohem méně diskutovanou. Chceme z pohledu řadového vojáka poukázat na křiklavou ba až trestuhodnou disproporci, která existuje mezi vztahy služebními a mezilidskými tak, jak se projevuje v jednání Vás - vojáku z povolání a kterou každý voják základní služby musí trpět.

Jsem si vědomi toho, že jsme jenom lidé a můžeme se nýlit, ale myslíme si, že právě takovým, t. j. omylným člověkem jste i Vy. Uvědomujete si to také tak? Anebo si snad myslíte, že přísnost a důslednost, s jakou musí důstojník vyžadovat plnění svých rozkazů, je neslučitelná s obyčejnou lidskou slušností, taktem a vůbec prostě s úctou k lidské důstojnosti?

Úcta k lidské důstojnosti by se totiž měla projevovat vždy a všude tam, kde se stýkají lidé, tedy i v armádě a zvláště v naší lidové armádě. Vyplývá to nejen z obecných hledisek humanistické, tedy i marxisticko-leninské filosofie, ale i z docela jednoduché úvahy nad praktickým vztahem jaký je mezi vojáky z povolání a civilními občany, jakožto dvěma sociálními vrstvami uvnitř společnosti. Z tohoto hlediska je nepochybné, že existuje závislost civilního sektoru na armádě, t. j. vojácích z povolání, na jejich specifických znalostech a připravenosti k obraně vlasti a společnosti, které tímto vlastně slouží. Aby však mohl existovat tento vztah, musí mu nutně předcházet závislost primárnější a tou je závislost vojáků z povolání na civilním sektoru, který tuto vrstvu ekonomicky a finančně zabezpečuje. Přidá-li se k tomu ještě ten fakt, že životní úroveň vojáků z povolání je nesrovnatelně vyšší než životní úroveň průměrného občana, který přitom nepracuje o nic méně usilovně, měla by tím být jednoznačně dána kvalita vztahů vojáků z povolání k těmto spoluobčanům během jejich povinné vojenské služby, nira jejich úcty k lidem, z jejich práce de facto sami žijí. Tak tomu však, bohužel, není a to ani ve Vašem případě ne.

Nemyslíme si samozřejmě, že se výcvik a vojenská služba obejde bez rozkazování a nařizování, ale jsme přesvědčeni o tom, že rozkazovat lze bez povyšeneckého smýšlení, základajícího si pouze na své moci. Tato moc sice částečně vyplývá ze služební pravomoci, ale není a nesmí být pro vojáka z povolání cílem sama o sobě. Krátce řečeno, musíme říci, že až na opravdu ojedinělé výjimky, nežli než ovšem nepatříte, dochází k převáženému a nepřipustnému ulpění na služebních vztazích na úkor těch nejběžnějších norem slušného, lidského vychování. Projevuje se to zcela bezdůvodným a apriorně pohrdavým a hrubým jednáním ze strany vojáků z povolání.

Toto povyšenecké a bezcitné jednání má u řadových vojá-

ka za následek neustálý stress a depresi z neomezené či neomezenou vydávané moci, což vede v některých případech k zoufalství a třeba i sebevražedným pokusům anebo neopak k rezignaci na lidskou důstojnost, což se zase někdy ukazuje v tzv. nazácké vojně. Ta je vlastně jen určitou participací na této mocenské mentalitě, která není schopna vidět v podřízeném lidskou bytost, ale pouze objekt své manipulace a již si slabší jedinci kompenzují to, co musí trpět od vojáků z povolání.

Co tedy říci na závěr?

Voják je především člověk, který svým nástupem na základní vojenskou službu dává najevo, že si je vědom svého společenského závazku a povinnosti bránit vlast. Měli však tento odpovědný vztah ke společnosti naplňovat, nesní na každém kroku narážet na úplnou absenci odpovídající zodpovědnosti u těch, kterým je podřízen a kteří mu mají být vzorem. Ničím neopodstatněná nadřazenost, s níž se vojáci z povolání chovají k nám, vojákům základní služby, je důkazem toho, že vojáci z povolání v drtivě většině případů společnosti neslouží, ale bezostyšně ji využívají. Zneužívají svého mocenského postavení k vlastnímu prospěchu a často k vlastnímu zvrácenému sebeuspokojení. Takovýto stav nemůže sloužit k výchově, ale spíše k degeneraci mladých lidí.

Rádi bychom abyste tento dopis nechápal jako urážku, ale spíše jako upozornění na neutěšené poměry v naší armádě, jak se jeví nám i mnohým jiným. Činíme tak ve víře v možnost nápravy a také proto, že to pokládáme ze své strany za oprávněné, máme-li se spolu rozejít čestně a důstojně.

S pozdraven

následují podpisy 25 vojáků, poddůstojníků a absolventů VJVV

Na vědomí: Federální ministerstvo národní obrany, Praha
Ministr národní obrany
arm. gen. Václavík Milan
Federální ministerstvo národní obrany
Praha 1

Soudruhu ministře!

Jsme vojáky základní služby právě odcházejícími do zálohy. Vojenskou základní službu jsme vykonávali v vojenského útvaru 8216 v Sereďi. Rozhodli jsme se Vás tímto seznámit s dopisem, kterým jsme se rozloučili s některými z vojáků z povolání zmíněného útvaru. Domníváme se totiž, že by Vás kritika, kterou jsme v něm vyjádřili, mohla zajímat a navíc si myslíme, že se netýká poměrů pouze u zmíněného útvaru, ale poměrů v armádě vůbec.

Děkujeme za pozornost!

S pozdraven

V Sereďi dne 28.9.1988

následují podpisy.

Tyto dopisy podepsalo tedy celkem 25 lidí. Asi by se jich však našlo ještě více, kdyby se do věci nevložily orgány vojenské kontrarozvědky a dopisy nezabavili ještě před jejich odesláním, a to při "náhodné" kontrole výstrojního materiálu. Následovaly několikahodinové výsledky všech podepsaných. Vyšetřování se záhy přeneslo na osobní osoby vyslyšených, na "ilegální" poslouch "zakázaných" rozhlasových stanic. Za tento "přestupek" byly pak tři z aktérů této akce v čem propuštěni do zálohy potrestáni, byl jen formálně tresten tzv. přísného pokárání velitele útvaru "za narušování disciplině-politického stavu mužstva". Do zálohy tedy odešli všichni na čas a bez dalších prátek. Mohlo by se tedy zdát, že vše dopadlo nakonec dobře, ale přece jen na tom někdo prodělal; pravda. Dopisy se adresátům do rukou nedostaly...

Pozn. aut.: Vychází bez vědomí a souhlasu ostatních podpisovatelů.

Ing. Milan Glaser
Sadová 19
Jablonec nad Nisou

Vánoce postižených dětí v ústavu ve Slatiňanech

(Obdržela jsem dopis od Jaroslavy Bakešové ze Slatiňan, s jehož obsahem bych vás chtěla seznámit. Alice Šveobodová.)

Ahoj kamarádi!

Bliží se vánoce, doba, kdy každý z nás bude přemýšlet o tom, jak potěšit své příbuzné, své přátele.

Ale vánoce budou prožívat i lidé, na kterých málokdo z nás myslí. Také děti, o které málokde myslíme, a je bych vás chtěla poprosit jménem těch nejpotřebnějších, abyste nedělali radost jen svým blízkým, ale abyste pomohli prožít krásné chvíle u vánočního stromčku i postiženým dětem v ústavu ve Slatiňanech.

Prosím vás všechny, kdo budete mít zájem se v této vánoční akci angažovat, abyste poslali během listopadu na naši adresu nějaký malý dárek pro tyto děti. Měla by to být nejspíš hračka pro děti tak do šesti let - obyvatelná, jednoduchá a bezpečná, v ceně okolo 20 Kčs. V každém hračkářství vám určitě poradí.

Věřím ve vaši spolupráci a děkuji
Jarka

Jaroslava Bakešová
538 21 Slatiňany 402